

GE-016025

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

March / April - 2019

CCBAOOC-607 : Gujarati

(‘સમયદ્વીપ’ - ભગવતીકુમાર શર્મા)

Time : Hours]

[Total Marks : 70

૧ સાહિત્યસ્વરૂપ તરીકે નવલકથાનાં લક્ષણોની વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૧ શ્રી ભગવતીકુમાર શર્માનાં જીવન અને સર્જનનો વિગતે પરિચય કરાવો. ૧૪

૨ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૧૪

(૧) ‘સમયદ્વીપ’ નવલકથાનું વિષયવસ્તુ દર્શાવો

(૨) ‘સમયદ્વીપ’ નવલકથાનું શીર્ષક સમજાવો

(૩) ‘સમયદ્વીપ’માં પ્રતીકયોજના

(૪) ‘સમયદ્વીપ’ નવલકથાનો આરંભ અને અંત.

૩ નીલકંઠનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪

અથવા

૩ નોંધ લખો : (બંને લખો) ૧૪

(૧) નીલકંઠના કુટુંબનો પરિચય આપો.

(૨) ‘સમયદ્વીપ’ની ગદ્યશૈલી.

૪ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધીને લખો :

૧૪

(૧) નવલકથાને અંગ્રેજીમાં કહે છે.

(અ) નોવલ

(બ) સ્ટોરી

(ક) નોવેલો

(ડ) નોવેલ

(૨) નવલકથામાં તત્વને કરોડરજ્જુ માનવામાં આવે છે.

(અ) કથાવસ્તુ

(બ) પાત્રાલેખન

(ક) વાતાવરણ

(ડ) સંવાદકલા

(૩) ‘પેરેલિસિસ’ નવલકથાના લેખક છે.

(અ) કિશોર જાદવ

(બ) રામપ્રસાદ બક્ષી

(ક) જવાહર બક્ષી

(ડ) ચંદ્રકાન્ત બક્ષી

(૪) ‘સમયદ્વીપ’ નવલકથા પૃષ્ઠોમાં વિસ્તરેલી છે.

(અ) ૧૦૦

(બ) ૧૦૩

(ક) ૧૦૫

(ડ) ૧૧૦

(પ) ‘સમયદ્વીપ’ નવલકથામાં નીલકંઠ અને તેના ભાઈએનું ચિત્ર દોર્યું હતું.

(અ) શંકર

(બ) કૃષ્ણ

(ક) મીરાં

(ડ) નરસિંહ

(દ) ‘સમયદ્વીપ’ નવલકથામાં નીરાને નીલકંઠના ખૂબ ગમતા હતા.

(અ) કપડાં

(બ) બૂટ

(ક) ચશ્મા

(ડ) ઘડિયાળ

(૭) ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રથમ હાસ્ય નવલકથા છે.

(અ) કરણધેલો

(બ) ભદ્રંભદ્ર

(ક) સાસુ-વહુની લડાઈ

(ડ) અમે બધાં

(૮) નીચેનામાંથી મણિલાલ પટેલની નવલકથા છે.

(અ) વિજયપથ

(બ) ચિહ્ન

(ક) કિલ્લો

(ડ) સંધ્યારાજ

(૯) ભગવતીકુમાર શર્માના પિતાશ્રીનું નામ હતું.

(અ) હરગોવિંદ શર્મા

(બ) રાધેશ્યામ શર્મા

(ક) સત્યજિત શર્મા

(ડ) ગોપાલ શર્મા

(૧૦) ભગવતીકુમાર શર્માએ યૌવનના ઉગમકાળે સૂરતના દૈનિકમાં જોડાઈને પત્રકારત્વનો પ્રત્યક્ષ પ્રારંભ કર્યો હતો ?

(અ) નવગુજરાત ટાઈમ્સ

(બ) ગુજરાત મિત્ર

(ક) ધબકાર

(ડ) દિવ્ય ભાસ્કર

(૧૧) ભગવતીકુમાર શર્માના કાવ્યસંગ્રહનું નામ છે.

(અ) નખદર્પણ

(બ) તમને ફૂલ દીધાનું યાદ

(ક) શબ્દાતીત

(ડ) અડાબીડ

(૧૨) ‘સમયદ્વીપ’ કૃતિને શ્રી એ ‘લઘુનવલ’ તરીકે ઓળખાવી છે.

(અ) ડૉ. નટવરસિંહ પરમાર

(બ) રાધેશ્યામ શર્મા

(ક) ડૉ. પ્રમોદકુમાર પટેલ

(ડ) ડૉ. સુમન શાહ

(૧૩) ‘કદાચ મૃત્યુ જેટલી અર્થહીન પ્રવૃત્તિ દુનિયામાં બીજી એકેય નથી રહી’
- નવલકથામાં આ વિધાન બોલે છે.

(અ) નીરા

(બ) નીલકંઠ

(ક) ગૌરીશંકર

(ડ) લેખક

(૧૪) નીરા સાસુને પ્રણામ કરવા ગઈ તો નીલકંઠના બા આઘા ખસી ગયાં કારણ
કે

(અ) નીરા અબ્રાહ્મણ હતી.

(બ) નીરા સેન્ડલ પહેરીને પ્રણામ કરવા ગઈ હતી.

(ક) નીરા માસિક ધર્મમાં હતી.

(ડ) નીરાએ ટી શર્ટ અને જીન્સ પહેર્યા હતાં.

- ૫ મૂળ પરિચ્છેદનો આધાર લઈ ભૂલોવાળા પરિચ્છેદનું પ્રૂફરીડિંગ કરો. પ્રૂફ રીડિંગના પરિચ્છેદવાળું પેઈજ (પૃષ્ઠ) ઉત્તરવહી તરીકે તમારી ઉત્તરવહીના અંતે જોડી દો :

મૂળ લખાણ - શુદ્ધ લખાણ

સંધ્યા ટાણે - આરતી ટાણે, મંદિર દ્વારથી સંભળાતો ઝાલરનો રણકાર કે ઘંટારવ ચિત્તને ભક્તિભાવથી ભરી દે છે, અને બે ઘડી આપણે ઈશ્વર-સ્તવનમાં લીન થઈ જઈએ છીએ. મસ્જિદમાંથી આવતો કોઈ ખુદાપરસ્ત મોલવીની આઝાનનો બુલંદ અવાજ સાંભળી પલભર પાક પરવરદિગારની યાદમાં અદબથી મસ્તક ઝૂકી જાય છે.

જ્યારે આપ્તજનોને આપણાથી અળગા કરતી મહાકાળની ચીસ સંભળાય છે ત્યારે કાળજું કંપી ઊઠે છે, આપણે બેબાકળાં થઈ જઈએ છીએ. હૈયું અસહાય થઈને બે ઘડી રુદન કરી લે છે - આંસુ સારી લે છે. ઘડી - પળના આ બધા ખેલ છે.

હું ખૂણાની નજીક સર્યો, એક પછી એક પ્રયત્ને, મારા આવેશમાંથી નીપજેલા પેલા પડછાયાને પિછાણવા અને હળવે હળવે તેની સાથે વાતે વળગવા.

GE-016025

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

March / April - 2019

CCBAOOC-607 : Gujarati

(‘સમયદ્વીપ’ - ભગવતીકુમાર શર્મા)

પ્રૂફરીડિંગની નિશાનીઓ દર્શાવીને મૂળ પરિચ્છેદને આધારે પ્રૂફરીડિંગ કરીને
આ પેજ તમારી ઉત્તરવહી સાથે જોડો.

શુદ્ધ લખાણને આધારે નીચેનું પ્રૂફ સુધારો

સંધ્યા ટાણે આરતી ટાણે મંદિરદ્વારથી સંભળાતો ઝાગરનો રણકાર કે
ઘંતારવ ચિત્તાને ભક્તિભાવથી ભરી દે સે અને બે ઘડી આ પછે ઈશ્વર-
સ્તવનમાં બીન જઈએ થઈ છીએ. મસ્જિદ માંથી આવતો કોઈ ખુદાપસ્ત
મોલવીની આઝાદનો બુલંદ અવાજ સાંભરી પલભર પા ક પરવરદિપારની
યાદમાં અદબથી મસ્તક ઝૂકી જાય છે.

જ્યારે આપ્તજનોને આપણાથી અળગા કારી મહાફાળની ચીસ
સંભળાય છે ત્યારે કાળજી કંપી ઊઠે છે, આપણે બેબાકળાં થઈ જઈએ છીએ.
હૈ, અસહાય થઈને તે બે થડી રુદન કરી લે છે - આસુ સારી લે છે. ઘડપણના
આ બધા ખેલ છે. હું ખૂણાની નજીક સર્ચો અક પછી એક પ્રયત્ને મારા
આવેગમાંથી નિપજેલા પેલા પછાડયાને પછાડવા અને હળવે હળવે તેની
સાથે વળગવા.